

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

februari 1933

Van redactionele zijde wordt aandacht besteed aan het feit dat het op 11 februari 1933 veertig jaar geleden was dat E. van Dien zich als zelfstandig en onafhankelijk accountant aanmeldde. Deze stap was van een zeer grote betekenis in die eerste jaren der geschiedenis van het beroep in ons land waarin het zich bevrijden moest van de banden waarin het door zijn geboorte uit de administratieven aanvankelijk gebonden was. In alle voor de ontwikkeling van het beroep belangrijke momenten was hij actief betrokken. Ook in vele gebeurtenissen van internationaal beroepsbelang speelde hij een rol en zo werd hij ook in het buitenland een welbekende en geëerde persoonlijkheid. Dat hij van het congres 1926 te Amsterdam als voorzitter optrad was een vanzelfsprekendheid. De redactie besluit met op te merken dat wanneer Van Dien een veteraan mag worden genoemd hij dat dan met ere is geworden.

De (latere hoogleraar) Drs. S. Kleerekoper, die de rubriek 'Literatuur' van het maandblad verzorgt neemt zijn taak bepaald niet gemakkelijk op. In het vorig jaar vermeldde ik reeds zijn grote artikel over de standaardkosten in de literatuur; in het voorliggende nummer vangt hij aan met het artikel 'De steekproeven als middel van accountantscontrole' in de literatuur. Wanneer hij na vijf maandelijkse bijdragen in Juni tenslotte dit veel bestudeerde en aangehaalde artikel afsluit heeft hij meer dan 50 kolommen druks geproduceerd en de geschriften van meer dan tien Engelse, Amerikaanse, Duitse en Nederlandse auteurs van critische opmerkingen voorzien. Twee van zijn slotopmerkingen zijn zó typerend voor de man Kleerekoper dat ik ze hier herhaal:

... Het is een 'haphazard method', die op intuïtie of op gevoel of iets dergelijks berust, tenminste als men het mooi wil zeggen . . . Het is mij in allen ernst onbegrijpelijk, dat vakgenoten, die steeds voor scientific management ijveren, door Kimball gedefinieerd als 'an attitude of mind that aims to replace 'I think' with 'I know' deze 'I think method' kunnen aanbevelen . . .

En dan zijn allerlaatste volzin: 'Natuurlijk zijn er nog tal van vakwerken, waarin het onderwerp besproken wordt. Het zou echter geen zin hebben, deze alle te bespreken. Voor ons onderwerp kunnen deze boeken, na het bovenstaande, geen nieuwe gezichtspunten meer openen'.

Op het zesde internationale congres van raadgevende ingenieurs had ir. Van Gogh onder meer als zijn mening gegeven: 'It is desirable that in all countries engineers should be organized as authorities in regard to economic questions on the same footing as the chartered accountant. If new legislation is contemplated affecting the profession of accountants, engineers should also be recognized as economic advisers within the meaning of the act'.

Een en ander geeft James Polak, de nieuw benoemde voorzitter van het N.I.v.A. aanleiding tot een weerwoord; zijn conclusie is dat de ingenieursop-leiding niet op een leest is geschoeid dat er aanleiding zou bestaan bij een wettelijke regeling van het Nederlandse accountantswezen de ingenieurs zonder meer daarin op te nemen.

Destijds bij vakman en consument overbekende ondernemingstypen ver-dwijnen wel in de tijd totdat tenslotte de herinnering eraan geheel verbleekt. Tot die gedachte werd ik bepaald toen ik in het Repertorium het item 'H. van Dulleman - Afschrijving bij radio-distributies-centrales' tegenkwam. Deze particuliere bedrijven boden tegen een laag abonnementsgeld de mogelijkheid aan niet-radiotoestelbezitters om één (en duurder: enkele) zenders te beluisteren waarbij de eenvoudige luidspreker ook nog gehuurd kon worden of op afbetaling kon worden gekocht. Van de problematieken aan deze bedrijfsvoering verbonden kon, en werd, een dankbaar gebruik gemaakt bij de educatie en de toetsing van kandidaten voor het vak Inrichtingsleer.